

Hypertenze u mužů a žen

Barbora Nussbaumerová

Centrum preventivní kardiologie, II. interní klinika LF a FN v Plzni, UK v Praze

Práce shrnuje současné poznatky týkající se epidemiologie, diagnostiky, léčby a potenciálu rozvoje poškození cílových orgánů při hypertenzi u žen a mužů s důrazem na rozdílnost mezi pohlavími, vycházející z aktuálních odborných doporučení. Ženy mají v nižším věku nižší prevalenci hypertenze, ale po menopauze mohou i převažovat nad muži. Ženy s vysokým normálním tlakem mohou mít větší pravděpodobnost, že se u nich vyvine hypertenze, než u mužů. Ženy mohou být náchylnější k poškozením cílových orgánů při hypertenzi více než muži a současně u nich hypertenze může představovat vyšší riziko rozvoje ischemické choroby srdeční a cévní mozkové příhody než u mužů. Základ terapie tvoří u obou pohlaví režimová opatření a farmakoterapie podle aktuálních doporučení (inhibitory ACE (angiotenzin konvertujícího enzymu)/sartany, diuretika, blokátory kalciových kanálů, betablokátory), s výjimkami v těhotenství a při jeho plánování. Léčba hypertenze u žen musí zohledňovat reprodukční plán, možnost těhotenství a změny spojené s menopauzou. Personalizovaný přístup a využití nejnovějších doporučení mohou zlepšit kardiovaskulární prognózu. K ozřejmění pohlavních rozdílů u hypertenze je třeba další výzkum.

Klíčová slova: hypertenze, mezipohlavní rozdíly, těhotenství, farmakoterapie, hormonální léčba, menopauza, odborná doporučení.

Hypertension in women and men

This paper summarizes current knowledge on the epidemiology, diagnosis, treatment, and the potential development of target organ damage in hypertension in women and men, with an emphasis on sex-related differences, based on current clinical guidelines. Women have a lower prevalence of hypertension at a younger age; however, after menopause, prevalence may equal or even exceed that in men. Women with high-normal blood pressure may be more likely to develop hypertension than men. Compared with men, women may be more susceptible to hypertension-related target organ damage, and hypertension in women may be associated with a higher risk of ischemic heart disease and stroke.

In both sexes, the cornerstone of therapy consists of lifestyle interventions and pharmacological treatment in accordance with current guidelines (ACE inhibitors/angiotensin receptor blockers, diuretics, calcium channel blockers, and beta-blockers), with specific exceptions during pregnancy and pregnancy planning. The management of hypertension in women must take into account reproductive plans, the possibility of pregnancy, and menopause-related changes. A personalized approach and the implementation of the most recent guidelines may improve cardiovascular prognosis. Further research is needed to elucidate sex differences in hypertension.

Key words: hypertension, intersex difference, pregnancy, pharmacotherapy, hormonal treatment, menopause, guidelines.

Úvod

Hypertenze patří mezi nevýznamnější rizikové faktory kardiovaskulárních (KV) onemocnění. Prevalence a klinický průběh včetně pravděpodobnosti poškození cílových orgánů se u žen a mužů liší v závislosti

na věku, reprodukčním statusu a hormonálních vlivech. Tento přehled shrnuje moderní přístupy k diagnostice a léčbě u žen, včetně specifík v období okolo těhotenství a peri-/postmenopauze, na základě evropských a mezinárodních doporučení (1, 2).